



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1053/2022
20.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Гордане Џакула и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Цуцкић Димитријевић адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство одбране – ВП ..., коју заступа Војно правобранилаштво – Одељење у Нишу, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3911/2021 од 10.09.2021. године, у седници већа одржаној дана 20.04.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3911/2021 од 10.09.2021. године.

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија тужене и **ПРЕИНАЧУЈУ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 3911/2021 од 10.09.2021. године у делу првог става изреке и пресуда Основног суда у Прокупљу П1 138/19 од 08.04.2021. године у делу првог става изреке, тако што **СЕ ОДБИЈА** тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да, на износ главног дуга од 43.951,00 динара плати затезну камату од 01.01.2018. године до 20.05.2019. године.

У преосталом делу ревизија тужене, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3911/2021 од 10.09.2021. године, **ОДБИЈА СЕ** као неоснована.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П1 138/19 од 08.04.2021. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на износ главног дуга од 43.951,00 динар исплати законску затезну камату за период од 01.01.2018. године до 07.06.2019. године. Ставом другим изреке, тужбени захтев којим је тужилац тражио исплату законске затезне камате на износ главног дуга за период од 20.10.2018. године до

01.11.2018. године одбијен је као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да на име трошкова парничног поступка исплати тужиоцу износ од 42.800,00 динара у року од 8 дана од дана пријема писаног отправака пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3911/2021 од 10.09.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Прокупљу П1 138/19 од 08.04.2021. године у усвајајућем делу става првог изреке. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима парничног поступка садржана у другом ставу изреке исте пресуде и тужена обавезана да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у укупном износу од 24.800,00 динара у року од 8 дана по пријему пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је, са позивом на одредбу члана 404. ЗПП, благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

По становишту Врховног касационог суда, у конкретном случају постоје разлози за одлучивање о посебној ревизији тужене по питању примене одредби материјалног права о доспелости обавезе послодавца на исплату новчаног потраживања које се не сматра зарадом запосленог и доцњи у извршењу те обавезе.

Из наведених разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем ВП ... од 07.09.2018. године признато је право тужиоца, ранијег професионалног војника на служби у означеној војној јединици, на солидарну помоћ за рођење детета у висини просечне зараде без пореза и доприноса у Републици Србији према последњем објављеном податку органа надлежног за послове статистике на дан рођења детета – ...2016. године. Истим решењем предвиђено је да ће исплату извршити рачуноводствени центар Министарства одбране на текући рачун тужиоца, по приложеној наредби за исплату. Тужилац је означено решење примио 20.09.2018. године, а 23.04.2019. године доставио је туженој опомену којом је позива да у року од 8 дана изврши своју обавезу. Тужилац је 15.05.2019. године, на захтев доносиоца акта од 03.05.2019. године, обавестио тужену о броју свог текућег рачуна на који треба извршити уплату и оставио му рок за уплату од 5 дана. Тужиоцу је 07.06.2019. године (након подношења тужбе) извршена исплата признате солидарне помоћи у износу од 43.591,00 динар.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је тужена задоцнила са извршењем новчане обавезе утврђене решењем од 07.09.2018. године и да је зато дужна да плати затезну камату у смислу члана 277. Закона о облигационим односима. По становишту судова, означеним решењем није одређен рок за исплату солидарне помоћи, због чега се има применити рок за исплату

зараде предвиђен чланом 110. Закона о раду. Због тога је, сматрајући да је солидарна помоћ тужиоцу требало да буде исплаћена до краја октобра 2018. године, обавезао тужену да плати затезну камату за период од 01.11.2018. године до дана њене исплате – 07.06.2019. године.

По налажењу Врховног касационог суда, у овом спору погрешно је примењено материјално право.

Одредбом члана 105. став 4. Закона о раду, који се на спорно новчано потраживање примењује супсидијерно (члан 2. став 2.), прописано је да се зарадом сматрају сва примања из радног односа, осим примања из члана 14., члана 42. став 3. тачке 4. и 5, члана 118. тачке 1. – 4., члана 119., члана 120. став 1. и члана 158. тог Закона. Према члану 120. тачка 1. тог Закона, општим актом, односно уговором о раду може да се утврди право на јубиларну награду и солидарну помоћ.

Следствено изложеном, право на солидарну помоћ која је тужиоцу призната решењем његовог послодавца од 07.09.2018. године не сматра се зарадом. Због тога се на рок за исплату солидарне помоћи не може применити одредба члана 110. став 1. наведеног Закона о роковима за исплату зараде. Тужилац је право на солидарну помоћ остварио по одредбама Посебног колективног уговора за државне органе којим није прописан рок за њену исплату. Рок за исплату солидарне помоћи није одређен ни решењем којим је тужиоцу признато то право. У таквој ситуацији, по схватању ревизијског суда, примењује се одредба члана 324. став 2. Закона о облигационим односима којом је прописано да ако рок за испуњење није одређен, дужник долази у доцњу када га поверилац позове да испуни обавезу, усмено или писмено, вансудском опоменом или започињањем неког поступка чија је сврха да се постигне испуњење обавезе.

У конкретном случају, тужилац је позвао тужену на испуњење обавезе писменом опоменом од 23.04.2019. године у којој није означио број текућег рачуна на који треба извршити уплату. Овај недостатак је, по позиву доносиоца акта, исправио писменом опоменом од 15.05.2019. године у којој је одредио рок за испуњење у трајању од 5 дана. Протеком тог рока тужена је дошла у доцњу са испуњењем новчане обавезе и сагласно члану 277. став 1. Закона о облигационим односима дугује затезну камату од 21.05.2017. године до дана када је тужиоцу исплатила његово новчано потраживање.

Из наведених разлога, тужилац неосновано потражује затезну камату за период од 01.11.2018. године до 20.05.2019. године, због чега је на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено као у другом ставу изреке.

У преосталом делу, за исплату затезне камате од 21.05.2019. године до 07.06.2019. године, правилно је примењена одредба члана 277. став 1. Закона о облигационим односима у вези са чланом 324. став 2. истог Закона. Нису основани наводи ревизије о погрешној примени одредбе члана 279. Закона о облигационим односима, јер тужилац не захтева затезну камату на доспелу, а неисплаћену затезну камату, односно одредбе члана 295. истог Закона, јер се испуњењем обавезе са задоцњењем не гаси право повериоца на затезну камату.

Стога је, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено као у трећем ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић